

CDA TERNEUZEN

DICHTBIJ EN BETROKKEN

Het CDA Terneuzen staat tussen de mensen. We luisteren, verbinden en nemen verantwoordelijkheid voor goede zorg, leefbare dorpen, betaalbare woningen en ruimte om te ondernemen. We doen dit samen met de inwoners.

Wie we zijn en wat we doen wordt ons ingegeven door onze christelijke waarden. Zij bepalen hoe we onze afwegingen maken en in het leven staan.

Fatsoen, kennis van zaken, inleven in maatschappelijke vraagstukken, openstaan voor inzichten van degenen die we vertegenwoordigen en een gedegen en betrouwbaar bestuur. Dat zijn kernwaarden die wij nastreven en mee willen geven.

Terneuzen

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	2
1 KERNCENTRALES	3
2 JEUGD EN GEZIN	4
3 WERK EN ECONOMIE	6
4 GELD	9
5 WELZIJN, LEEFBAARHEID EN SOCIAAL BELEID	10
6 VERKEER EN VERVOER	12
7 MILIEU	13
8 ONDERWIJS	15
9 BESTUUR EN REGELGEVING	17
10 VEILIGHEID	18
11 KERNEN	19
12 SPORT, RECREATIE EN VRIJE TIJD	20
13 OUDERENBELEID	21
14 BOUWEN EN WONEN	22
15 BURGERPARTICIPATIE	23

Inleiding

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen op woensdag 18 maart 2026 presenteren wij u het Verkiezingsprogramma 2026 – 2030. Onze standpunten uit de afgelopen bestuurs- en raadsperiode hebben we aangepast naar de actualiteit en tijdsgeest.

Bij de totstandkoming van dit programma hebben we de input gebruikt van diverse verenigingen en organisaties zoals: Unicef Nederland, Koninklijke Inretail, Voetgangersbeweging Nederland, Koninklijke Binnenvaart Nederland/Nederlandse Vereniging van Binnenhavens, Belangenbehartiging Senioren Terneuzen, IVN Natuureducatie, VNO-NCW Brabant Zeeland en eerder de ouderenbonden en ZLTO.

Ook individuele CDA-leden en CDA Zeeland hebben vooraf input aangeleverd.

De bestaande CDA-fractie Terneuzen is meegenomen bij het opstellen van het Verkiezingsprogramma 2026 – 2030. De werkgroep Verkiezingsprogramma heeft ten slotte de laatste hand gelegd aan de eindversie: versie 5.

Na het vaststellen van het verkiezingsprogramma door de ALV formuleren we speerpunten waarmee we de campagne ingaan.

Ontwikkelingen, ook lokaal, volgen elkaar in snel tempo op. Daarmee willen we benadrukken dat de inhoud van dit verkiezingsprogramma dynamisch is. Tussentijdse aanpassingen melden we met mandaat van de ALV op onze website.

1 Kerncentrales

De Rijksoverheid beslist eind 2026 waar de twee nieuwe kerncentrales gebouwd worden. Als gemeente hebben wij daar geen zeggenschap in. Waar we wel over gaan zijn de voorwaarden bij een eventuele keuze voor onze gemeente. Het gebied Paulinapolder/ Mosselbanken is namelijk aangeduid als zoeklocatie voor de bouw van twee kerncentrales en de aansluiting op het 380kV-hoogspanningsnet.

De bouw van kerncentrales heeft veel impact op de leefomgeving. Het is belangrijk om in een vroeg stadium met de gemeente Sluis (ook die gemeentegrond is in beeld) in een participatie- en communicatietraject samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en stichtingen deze voorwaarden op te stellen. Namens het CDA Terneuzen heeft fractievoorzitter Jack Begijn, samen met nog zes andere raadsleden, zitting in de adviesgroep. De voorwaarden zoals Borsele die destijds heeft opgesteld dienen als voorbeeld, aangevuld met specifiek voor Terneuzen en Sluis geldende voorwaarden.

Onze voorwaarden moeten bekend zijn voordat de definitieve locatiekeuze wordt bepaald, zodat het Rijk weet wat wij als Terneuzen en Sluis belangrijk vinden.

'Standpunt CDA landelijk:

We hebben kernenergie nodig en gaan daarom door met de bouw van twee nieuwe kerncentrales. Wel maken we geld vrij voor het sneller neutraliseren van nucleair afval. Aanvullend gaan we aan de slag met kleine, modulaire kernreactoren (Small Modular Reactors: SMR's)

Bij de bouw van nieuwe kerncentrales zorgen we ervoor dat de lokale gemeenschap kan meeprofiteren.'

CDA Terneuzen heeft zich uitgesproken tegen de bouw van twee kerncentrales in de Paulinapolder bij Biervliet. Dit vanwege de enorme impact op de leefomgeving en opoffering van productieve landbouwgrond.

2 Jeugd en gezin

Iedere jongere verdient de ruimte om zichzelf te ontdekken en te groeien. We geloven in een samenleving waarin iedereen bijdraagt aan de toekomst van onze jeugd. Opgroeien doe je niet alleen: ouders, scholen, kerken, moskeeën en maatschappelijke organisaties en verenigingen dragen samen (mede-) verantwoordelijkheid. De gemeente ondersteunt daarin. Daarom zetten we in op kansen voor zelfontplooiing, ondersteuning voor gezinnen en een veilige omgeving voor elk kind.

- Mogelijkheden tot zelfontplooiing voor de jeugd.
- We zijn allemaal verantwoordelijk voor de samenleving en specifiek voor de toekomst van onze jongeren.
- We zetten voor jeugd vanaf twaalf jaar in op prettige plekken om uit te gaan en/of te ontspannen.
- We stimuleren evenementen voor jongeren en stellen voor om voor goede ideeën van jongeren jaarlijks een subsidiebudget beschikbaar te stellen van € 10.000.
- Normen en waarden als gemeengoed voor elk gezin. Ouders zijn de eerste verantwoordelijken bij het opvoeden van de kinderen.
- Wegtrekkende jeugd die buiten de regio gaat studeren inzetten als ambassadeur voor Zeeuws-Vlaanderen.
- Stimuleren van bedrijfsdagen voor middelbaar en hoger onderwijs. Zo laten we de jeugd zien welke mooie bedrijven we in onze regio hebben en versterken we de band tussen werkgevers en studenten.
- De uitvoering van de jeugdzorg, op alle niveaus, kritisch blijven volgen en waar nodig helpen zin en onzin te scheiden in het belang van het kind. Per gezin een regisseur.
- Alle zeilen bijzetten om de jeugdzorg betaalbaar te houden.

- Blijven inzetten op bestrijding van (kind)armoede. Dat doen we samen met maatschappelijke organisaties, kerken, hulpgroepen en lokale initiatieven.
- Alle kinderen in Nederland, dus ook in de gemeente Terneuzen, moeten gezond, veilig en kansrijk opgroeien. We willen een kindvriendelijke gemeente zijn waarin kinderrechten worden nageleefd.

3 Werk en economie

Een sterke economie begint bij mensen die hun talenten kunnen inzetten en ontwikkelen. We zijn samen verantwoordelijk voor een eerlijke arbeidsmarkt, waarin werk loont en ondernemen wordt gestimuleerd. Daarom investeren we in scholing, innovatie en een gezonde balans tussen mens en markt.

- Banen op elk niveau en in iedere branche.
- Behoud van duurzame industrie stimuleren.
- Een vitale arbeidsmarkt met meer arbeidspotentieel door inclusiviteit, internationale instroom en minder wetgevingsdrempels voor grenswerkers.
- Jongeren aan de streek binden door voldoende stageplekken en uitzicht op werk.
- Stimuleren vestigingsklimaat voor nieuwe en bestaande bedrijven. Meedenken in kansen in plaats van bedreigingen.
- Toeristisch – recreatief ondernemen stimuleren met o.a. beperking van regeldruk, aanvaardbare en reële toeristenbelasting en creatief meedenken met voorgestelde initiatieven.
- Minder regeldruk door snellere procedures en één ondernemersloket.
- Actieve acquisitie stimuleren via en in samenspraak met o.a. Dockwize, Impuls Zeeland en North Sea Port.
- Binnenvaart en binnenvaarthavens zijn belangrijk voor Terneuzen. Zij spelen een belangrijke rol in het versterken van de (lokale, circulaire en duurzame) economie en de bereikbaarheid van steden en regio's en het verbeteren van de leefomgeving. Waar mogelijk stimuleren en faciliteren we.
- We zetten in op binnenvaart als duurzaam alternatief voor wegvervoer met behoud van haventerreinen en kades voor watergebonden activiteiten.

- Kansen van de Nieuwe Sluis onderzoeken en verzilveren.
- Er zijn voldoende toegankelijk en sociaal veilige ligplaatsen met voorzieningen beschikbaar voor binnenvaart- en passagiersschepen.
- Optimaal onderhouden contacten bedrijfsleven.
- Samenwerking tussen de 3 O's (onderwijs, ondernemers, overheid).
- Ondernemers initiëren; gemeente faciliteert en stimuleert.
- Plaats voor landbouw en nieuwe economische dragers in het buitengebied.
- Bedrijven de mogelijkheid bieden voor het ontplooiën van nevenactiviteiten binnen het bestaande omgevingsplan. In het buitengebied moet er ruimte zijn en blijven voor de agrarische sector die voor een professionele verbouwing van ons voedsel zorgt.
- Grensoverschrijdende samenwerking naast en met de samenwerking met de provincie.
- Visie detailhandel aanpassen aan actuele situatie via voortgangsrapportages.
- Daar waar mogelijk soepelheid betrachten m.b.t. wijziging van bestemmingsplannen en kansen Omgevingswet optimaal benutten. Gemeente neemt initiatief om tot nog minimaal 2 nieuwe centrale voorzieningen te komen waar arbeidsmigranten goed kunnen wonen in de weken of maanden dat ze in onze gemeente werken.
- Bedrijven de mogelijkheid geven om voor werknemers woonruimte (shortstay) te creëren op eigen terrein

Land- en tuinbouw:

- Zoet watervoorzieningen als randvoorwaarde voor duurzame landbouw.
- Behoud van landbouwgrond voor lokale ondernemers; landbouwgrond gaat niet verloren ten koste van allerlei initiatieven.
- Ruimte en maatwerk voor innovatie in de veehouderij.
- Voldoende en veilige routes voor landbouwverkeer.
- Geen natuurcompensatie op productieve landbouwgrond.
- Te plannen beperkingen in de landbouw worden vooraf besproken met de sector.
- Landbouwsector volwaardig betrekken bij de uitwerking van de omgevingsvisie en toekomstige gebiedsontwikkelingen.

4 Geld

We streven naar een financieel gezonde gemeente. We houden rekening met oplopende kosten zoals jeugdhulp, maar willen tegelijkertijd ook investeren. Uitgesproken ambities moeten financieel verantwoord zijn.

- De gemeente werkt actief aan het beheersen van de gemeentelijke schuldenlast.
- Een dienstbare en efficiënt werkende gemeente.
- Met het ravijnjaar 2028 in zicht dringen we bij het college aan om vooruitlopend hierop kosten beheersende maatregelen te nemen om mogelijke tekorten te beperken. Het college geeft aan op welke thema's deze maatregelen kansrijk zijn.
- De kosten voor Campus Terneuzen binnen de afgesproken perken houden.
- Ambitieuze projecten mogen niet ten koste gaan van behoeftes van onder andere minder bedeelden en maatschappelijke vraagstukken.

5 Welzijn, leefbaarheid en sociaal beleid

Een gezonde samenleving begint bij mensen die naar elkaar omkijken en verantwoordelijkheid nemen. Iedereen telt mee – met of zonder beperking – en verdient de kans om volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk leven. We bouwen aan buurten waar mensen verbonden zijn, zich veilig en welkom voelen, en waar niemand aan de zijlijn staat. Samen zorgen we voor een inclusieve, veerkrachtige gemeenschap waarin welzijn en leefbaarheid hand in hand gaan.”

- Mensen die aanspraak maken op de Wet Werk & Bijstand (Wwb'ers) stimuleren om waar mogelijk een positieve bijdrage te leveren aan de maatschappij.
- Zorgverlening gericht op behoefte van de cliënt en gericht op de toekomst.
- Zorgvoorzieningen op kleine schaal ook in de kernen, met name voor de ouderen en minder-validen.
- De gemeente ontwikkelt een laagdrempelig subsidiebeleid voor evenementen. Het sociale leven draait in veel kernen op de actieve verenigingen met veel waardevolle en onmisbare vrijwilligers, die we willen blijven koesteren.
- Behoud medische zorg met een allround, zelfstandig en toekomstbestendig ziekenhuis in Zeeuws-Vlaanderen.
- Via Dethon zet de gemeente actief in op behoud van beschutte werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- WMO: de gemeente houdt de regie en controle op juiste uitvoering van WMO via een concrete opdracht omschrijving aan Aan-Z en zorgverleners.
- Mantelzorgwaardering: erkenning van de zorg voor een naaste.

- We zetten in op betekenisvolle jeugdparticipatie en wegen de belangen van kinderen mee bij besluit- en beleidsvorming,
- De gemeente voert een haalbaar en doelgericht lokaal armoedebeleid met het nauwkeurig in kaart brengen van behoeften en zorgen.

6 Verkeer en vervoer

Terneuzen ligt op een knooppunt van wegen, vaarwegen en op de grens. Dat biedt kansen, maar vraagt ook om slimme keuzes. We zetten in op veilige wegen en goede verbindingen. Fietzers en voetgangers krijgen ruim baan. Openbaar vervoer moet betrouwbaar en toegankelijk zijn. Zo houden we onze gemeente bereikbaar voor iedereen.

- Blijvende aandacht voor goede bewegwijzering naar de bedrijven in ons havengebied. Inzet voor goede navigatiesystemen.
- Goede trottoirs, wegen en fietspaden en meer gescheiden/ aparte fietsroutes. Onderzoek naar snelfietsroutes. En inventarisatie van knelpunten voor fietsers.
- Spoorverbinding Rail Gent - Terneuzen op de agenda's houden en zo inrichten dat naast goederenvervoer er ook een mogelijkheid is voor personenvervoer. Openbaar vervoer van bussen vanuit Middelburg, Vlissingen en Goes hierop aan laten sluiten.
- De wijk Othene verdient een volwaardige aansluiting op het openbaar vervoer met een eigen buslijn
- Openbaar vervoer stimuleren en de werking daarvan inzichtelijker maken. Goede communicatie hierover met de provincie.
- Zorgen voor goede busverbindingen. Dit waar mogelijk ook tussen de kernen onderling. Daarbij moeten alle bushaltes toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke beperking en mensen die gebruikmaken van mobiliteitshulpmiddelen.
- Voor voetgangers willen we een netwerk van aantrekkelijke looproutes creëren, waarin veel aandacht is voor ruimte en obstakelvrije, goed onderhouden en verlichte stoepen.
- Parkeervoorzieningen voor vrachtwagens.

7 Milieu

Onze gemeente kent veel zware industrie en scheepvaart. Dat brengt verantwoordelijkheid met zich mee. We zetten stevig in op verduurzaming, samen met de bedrijven en de landelijke overheid. Schone lucht, minder uitstoot en circulair werken zijn onze doelen. We stimuleren innovatie en ondersteunen bedrijven die vergroenen. We handhaven als bedrijven dit niet doen. In onze eigen bedrijfsvoering geven we het goede voorbeeld. Zo bouwen we aan een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving.

We steven naar 'goed rentmeesterschap'. Daarbij gaan we duurzaam om met grondstoffen en energie, zorgen we voor een goede balans tussen economie, natuur en samenleving en nemen we verantwoordelijkheid voor elkaar en voor de gemeenschap. We hebben de aarde in bruikleen en moeten haar goed doorgeven aan volgende generaties.

- Onderhoud openbare ruimtes geschiedt effectief, maar wel op een milieuverantwoorde wijze.
- Zwerfvuil aanpakken.
- Beter en meer handhaven op het verwijderen van hondenpoep. Meer terreinen inrichten waar honden los kunnen lopen. Daarbij hebben we oog voor de wensen van de baasjes.
- Groene omgeving voor onze kinderen en kleinkinderen.
- Goed evenwicht tussen groen en bebouwing.
- Promotiebeleid voor schone en duurzame industrie in de Kanaalzone.
- De ecologische hoofdstructuur (Natuurnetwerk Nederland) in stand houden.
- Ons afvalbeleid moet ambitieuzer om meer grondstoffen te recyclen én kosten te besparen. Bronscheiding van plastic, meer ondergrondse afvalcontainers en afvalstoffenheffing die goed gedrag beloont.

- Aandacht voor biodiversiteit bij onderhoud van openbare ruimte en groen langs de wegen.
- Stevige groene omranding en afscherming van de bedrijventerreinen zodat leefbaarheid in de omgeving gewaarborgd is.
- Een duidelijk milieubeleid voor lucht, water en bodem.
- Streven naar een duurzame economie met reductie CO2 en minimaliseren stofoverlast.
- Meetnet naar fijnstof in de Kanaalzone uitbreiden

8 Onderwijs

Onderwijsaanbod is een van de belangrijke voorzieningen in onze gemeente waarvoor we financieel verantwoordelijk zijn. We onderhouden goede contacten met de schoolbesturen en koepels. Onderwijshuisvesting realiseren we op een financieel verantwoorde manier en zoveel mogelijk energie neutraal

- Kinderen hebben recht op goed onderwijs in frisse en veilige scholen.
- Alleen gezonde voeding op scholen.
- Lezen bij kinderen stimuleren.
- Aandacht voor laaggeletterdheid en integratie onderwijs.
- Promoten van de moderne bibliotheek als Lezen en Lenen, Studeren en Werken, Cursussen en Workshops, Activiteiten en Evenementen en Persoonlijke hulp en Advies.
- Bevorderen van deelname aan kunst en cultuur bij jeugdigen en volwassenen.
- Behoud van het onderwijsaanbod staat centraal. Ouders en schoolbesturen geven samen vorm aan de identiteit van de school.
- Onderwijscampus Terneuzen binnen de afgesproken begroting en realistische oplevertijd.
- Behoud van kwalitatief goede scholen in de kernen. School is behalve leerinstituut ook een plaats waar mensen samenkomen en daar ideeën opdoen die ten goede komen aan de kern/samenleving.
- Een sterke onderwijsstructuur door nauwe samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Behoud van Middelbaar Beroepsonderwijs in Zeeuws-Vlaanderen.

- Aandacht voor normen en waarden (tolerantie en respect voor de medemens) op de scholen.
- Jeugd stimuleren meer te bewegen en dit ook te faciliteren.
- De gemeente speelt een actieve rol bij het aanleren van de Nederlandse taal en cultuur aan nieuwkomers om zo de integratie te bevorderen. Daarbij worden ook maatschappelijke organisaties actief betrokken. Het succes van de begeleiding van Oekraïense vluchtelingen trekt de gemeente door naar de statushouders.
- Het tegengaan van kinderarmoede is een vast gespreksonderwerp tussen de gemeente en de scholen.

9 Bestuur en regelgeving

Goed bestuur begint met openheid, betrouwbaarheid en duidelijke regels. Inwoners moeten weten waar ze aan toe zijn. We maken beleid samen met de samenleving, niet over hun hoofden heen. Regels moeten begrijpelijk en uitvoerbaar zijn. *We zetten in op minder bureaucratie en meer vertrouwen.* Zo bouwen we aan een gemeente die werkt voor haar inwoners.

- Door middel van informatie- & inspraakavonden kunnen bewoners aandacht vragen voor onderwerpen of inspreken op onderwerpen die ter besluitvorming voorbereid worden.
- Communicatie van de gemeente – burgers optimaliseren.
- Een herkenbaar en toegankelijk openbaar bestuur. We stimuleren laagdrempelige ontmoetingen en spreekuren met de wijkwethouders en wijkcoördinatoren.
- Terneuzen is een publieksvriendelijke gemeente die luistert naar haar inwoners.
- Inwoners informeren over de werking van de lokale democratie en stimuleren van hun betrokkenheid.
- Bij het asielbeleid streven we naar kleinschalige opvang. Als kleinschalige opvang niet realiseerbaar of beschikbaar is in de gemeente, dan onderzoeken we andere mogelijkheden.
- Barmhartigheid bij mensen die op de vlucht zijn en om niet-economische redenen om opvang vragen.
- Asielbeleid is open en transparant. Goede communicatie met alle betrokken partijen is een absolute 'must'.

10 Veiligheid

Een veilig gevoel is een belangrijke pijler voor ons welbevinden. We zien een verharding en polarisatie in onze samenleving. We moeten steeds meer oog hebben voor elkaar en elkaars hand vasthouden waar nodig en mogelijk. Onze gemeente ziet toe op die veiligheid, creëert een veilige woonomgeving en treedt op waar nodig.

- Iedereen moet zich veilig voelen in onze gemeente – thuis, op straat en online. We investeren in zichtbare handhaving met onze boa's. En samen met politie, scholen en welzijnsorganisaties zetten we in op preventie.
- We zorgen ervoor dat we goed voorbereid zijn op grote incidenten. Grensoverschrijdende samenwerking is daarbij belangrijk.
- Draaiboeken opzetten voor conflicten in een wereld met geopolitieke dreiging.
- Dienstverlening en de bedrijfsvoering voorbereiden op grootschalige en langdurige incidenten zoals stroom- en internetstoringen
- Iedereen draagt nu en in de toekomst bij aan sociale veiligheid door het "omzien naar elkaar" in een fatsoenlijke samenleving.
- De VRZ (Veiligheid Regio Zeeland) dient zich toegankelijk te maken door duidelijk te communiceren waar ze voor staat en wat ze doet.
- Redzaamheid wordt gepromoot in alle kernen en bij nieuwbouw van woonruimte voor ouderen en mensen met een beperking.
- Bereikbaarheid/beschikbaarheid politie: zorgen dat ons uitgestrekte gebied overal even veilig blijft.
- Ruimere inzet Boa's. We zorgen ervoor dat ons uitgestrekte gebied overal even veilig blijft.

- Meer aandacht voor preventie en ruime beschikbaarheid AED's. We stimuleren burgerinitiatieven met trainingen en dekking van de kosten.

11 Kernen

Veel inwoners geven aan graag in de kern te blijven waar ze nu wonen. Voor de doorstroming is het noodzakelijk dat er voldoende woningen zijn voor starters en doorstromende ouderen. Voorzieningen houden we zoveel mogelijk in stand.

- Dorpen voor jong en oud leefbaar houden.
- Leefbaarheid kleine kernen: faciliteren van centrale voorzieningen.
- Beschikbare ruimtes in de welzijnsaccommodaties optimaal benutten, zodat bewoners niet buiten de eigen kern naar ruimtes moeten zoeken.
- Participatie met woningcorporaties en zorginstellingen voor de realisatie van levensloopbestendige woningen en vitale wijken in alle kernen.
- Wijk- en dorpsraden worden ondersteund om realistische wijk- en dorpsplannen te maken.
- Stimuleren van verenigingsleven en meedoen door iedereen.
- '0' op de meter nieuwbouw in de kernen voor meerdere doelgroepen. Daarbij ook inzetten op behoud jeugd.

12 Sport, recreatie en vrije tijd

Sport en bewegen in het algemeen is belangrijk voor iedereen. We stimuleren initiatieven die aanzetten tot bewegen en bijdragen aan een goede gezondheid.

- Zoveel als mogelijk handhaven en stimuleren van de vrijetijdsvoorzieningen in de kernen.
- Openbare ruimte inrichten voor individuele sporters.
- Rondje Kreek Terneuzen afmaken/realiseren en dit ook aan de oostkant inrichten voor individuele sporters.
- Stimuleren van subsidies voor kaderfuncties binnen verenigingen.
- Overcapaciteit sportvoorzieningen inzetten voor multifunctioneel gebruik.
- Stimuleren van voor iedereen bereikbare sporten zoals wandelen, fietsen en zwemmen.
- Jeugd en volwassenen wijzen op de sportmogelijkheden en – infrastructuur in de gemeente.
- Uitvoering van het Sport- en Preventieakkoord: sportstimulering en gezonde levenswijze. Sportvouchers aanbieden voor de minima.
- Fiets als nummer 1 vervoermiddel uitstralen voor jong en oud. Snelfietspaden voor meer veiligheid. Knelpunten voor fietsers in kaart brengen en oplossen.
- Sport toegankelijk voor alle inwoners.
- Verenigingen samenbrengen om gezamenlijke thema's, vragen en problemen te bespreken

13 Ouderenbeleid

Tegeltjeswijsheid "Levenswijsheid van de ouderen is het kapitaal van de toekomst"

- Adequate huisvesting voor senioren.
- In alle kernen woningbouw om langer thuis te kunnen wonen.
- Doorstroom mogelijk maken naar levensbestendige woningen en daarmee het woningaanbod voor jonge gezinnen stimuleren.
- Ruimte voor initiatieven voor woon/zorgvormen in de kernen.
- Speciale aandacht voor de vrijwilliger, mantelzorger en relatie met de professional.
- Stimuleren van gezondheidspreventie.
- Tegengaan van vereenzaming bij ouderen en ruimte voor ontmoeting.
- Aandacht voor digitale infrastructuur en begrijpelijke en fysieke toegankelijkheid van informatie in de vorm van makkelijk bereikbare en laagdrempelige loketten.
- Stimulering projecten voor het algemeen welzijn.
- Bereikbaarheid van noodzakelijke voorzieningen.
- Veiligheid in de woonomgeving en binnenshuis door een integrale veiligheidsaanpak.
- Toegankelijke voetpaden voor ouderen en mensen met een beperking.
- Stimuleren van initiatieven die de fysieke en geestelijke gezondheid van senioren bevorderen.
- Onderkennen van eenzaamheid en medewerking geven bij initiatieven om eenzaamheid tegen te gaan.

14 Bouwen en wonen

Woningtoename in alle regio's in de provincie. Voor de komende jaren verwachten we een forse groei van inwoners in alle kernen. We creëren voldoende ruimte en scheppen mogelijkheden om aan de vraag te voldoen.

- Uitwerking Totaalplan Binnenstad Terneuzen en andere gebiedsvisies.
- Ruimtelijke ordening (RO) gebaseerd op de vraag vanuit de markt: RO moet bescherming bieden tegen ongewenste ontwikkelingen.
- Het Ruimtelijke Ordening beleid moet kansen bieden voor herbestemmingen van bijvoorbeeld kerken, scholen of oude bedrijfslocaties, ook in het buitengebied.
- Handhaving op verpaupering: rotte kiezen aanpakken. Prioriteit op handhaving.
- Om verpaupering tegen te gaan als boerderijen hun functie verliezen omzetting naar wonen mogelijk maken. Dit kan door woningbouw aan buurtschappen toe te voegen of 'boerenhof nieuwe stijl' waar een paar woningen geclusterd als een oud boerenhof ingepast worden in het landschap.
- Faciliteren van initiatiefnemers die actief aan de slag gaan met sanering c.q. renovatie van de oude woningvoorraad. Met name ook op het platteland niet saneren maar opwaarderen van oude boerderijen die niet meer agrarisch gebruikt worden.
- Inspelen op de vraag naar woningen voor jongeren, ouderen en minima.
- Een ambitieuze woonagenda passend bij de demografische ontwikkeling en economische groei: in iedere kern een wijk erbij.
- Het aantal openbare toiletten naar behoefte uitbreiden.

15 Burgerparticipatie

Burgerparticipatie zorgt ervoor dat bewoners mee kunnen doen in de samenleving. Dat kan door inspraak met duidelijke regels en kaders voor de burgers. Ook kan er ruimte gemaakt worden om burgers een taak van de gemeente over te laten nemen, bijvoorbeeld het onderhouden van een park of buurthuis.

- Optimaal benutten van input van de kern- en wijkraden en lokale ondernemersverenigingen.
- Inbreng van kern- en wijkraden en lokale ondernemersverenigingen concreet omschrijven met een juist verwachtingspatroon.
- Stroomlijnen en bundelen van communicatie.
- Wijkcoördinatoren beter in positie zetten in proces en uitvoering.
- Inbreng in Omgevingsvisie inzichtelijk maken.
- Op onderdelen specifiek stakeholders toevoegen aan de bestaande overlegstructuren.
- Alle kernen worden vertegenwoordigd.

Terneuzen, november 2025.